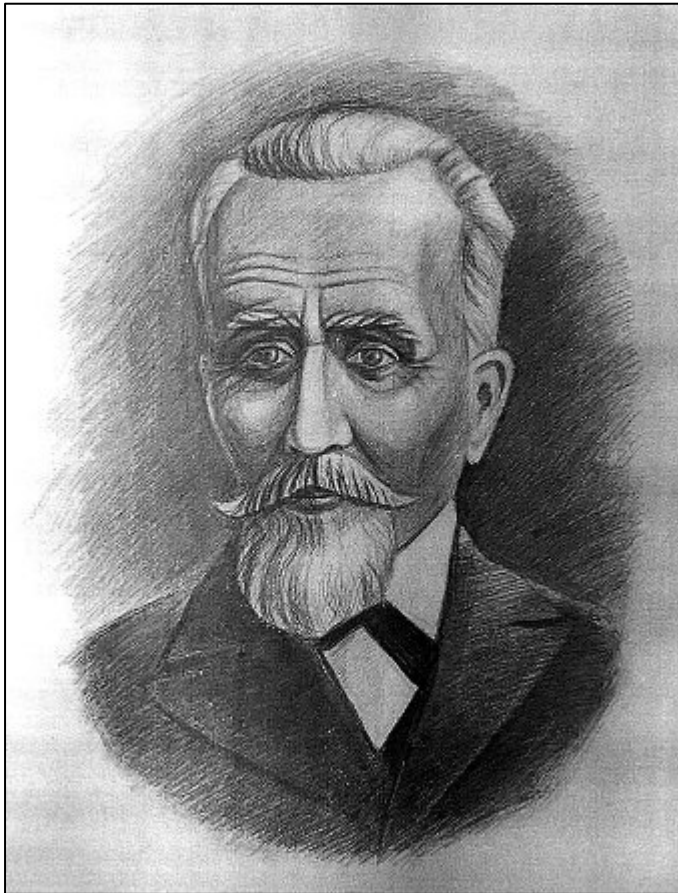

Muselininkai Lietuvoje: darnaus meškeriojimo link

© Vladimir Adelšin, dr. Pranas Gudynas
© Žūklės klubas "Merkys", 2013 m. lapkričio 16 d.

Pirmieji muselininkai

1841–1925

- Mykolas Girdvainis – ichtiologas, Lietuvos žuvininkystės pradininkas, Paryžiaus mokslų akademijos narys, įsteigęs apie 350 žuvininkystės objektų Ukrainoje, Lenkijoje ir Lietuvoje
- Norėjo Lietuvoje sukurti klestintį vidaus vandens žuvininkystės ūkį, domėjosi mėgėjų žvejyba, galimai žvejojo museline meškere

Pirmieji muselininkai

- Vytautas Goštautas (1899–1954) – knygos “Meškeriojimo sportas” (1939 m.) autorius, žvejojo museline meškere
- Formavo požiūrį į meškeriojimą kaip į kultūros reiškinį
- Kėlė meškeriojimo valdymo politiniame lygmenyje klausimus

Muselininkų organizacijos XX a.

- 1974 m. – muselininkų sekcija prie MŽD, vėliau tapo:
- 1985 m. – muselininkų burelis Nr. 1 prie MŽD, vėliau tapo:
- 1992 m. – Žūklės klubas “Merkys”

Veiklos uždaviniai:

- Kelti Lietuvos meškeriojimo kultūrą
- Populiarinti žūklę museline meškere kaip tausojančią
- Išsaugoti lašišinių žuvų gyvenamąją aplinką, gausinti šias žuvis
- Dirbti Lietuvos meškeriojų ir gamtos labui

Pagrindiniai klubo darbai ir pasiekimai

- 1974 m. – buvome lobistai steigiant Lietuvos ichtiologinius draustinius upėse
- 1985–1991 m. – klubo pastangomis buvo atnaujinti upėtakių veisimo darbai Merkio ir Žeimenos baseine
- Nuo 1985 m. iki dabar organizuojamas Nacionalinis žūklės museline meškere čempionatas, “Merkio taurės” varžybos, t. y. masiškiausi muselininkų renginiai
- 1992 m. – Žūklės klubas “Merkys” suvienijo Lietuvos muselininkus, >120 narių (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Alytus, Varėna, Druskininkai)
- Sudarėme Merkio upės ir jos intakų panaudos sutartį (1993–2002); pradėjome diegti europines lašišinių žuvų gaudymo taisykles

Merkio baseino panaudos (1993–2002) pasiekimai ir darbai

Įžuvinta upėtakių	100 000 vnt.
Aplinkosauginių reidų	> 300 vnt.
Pažeidimų protokolų	> 100 vnt.

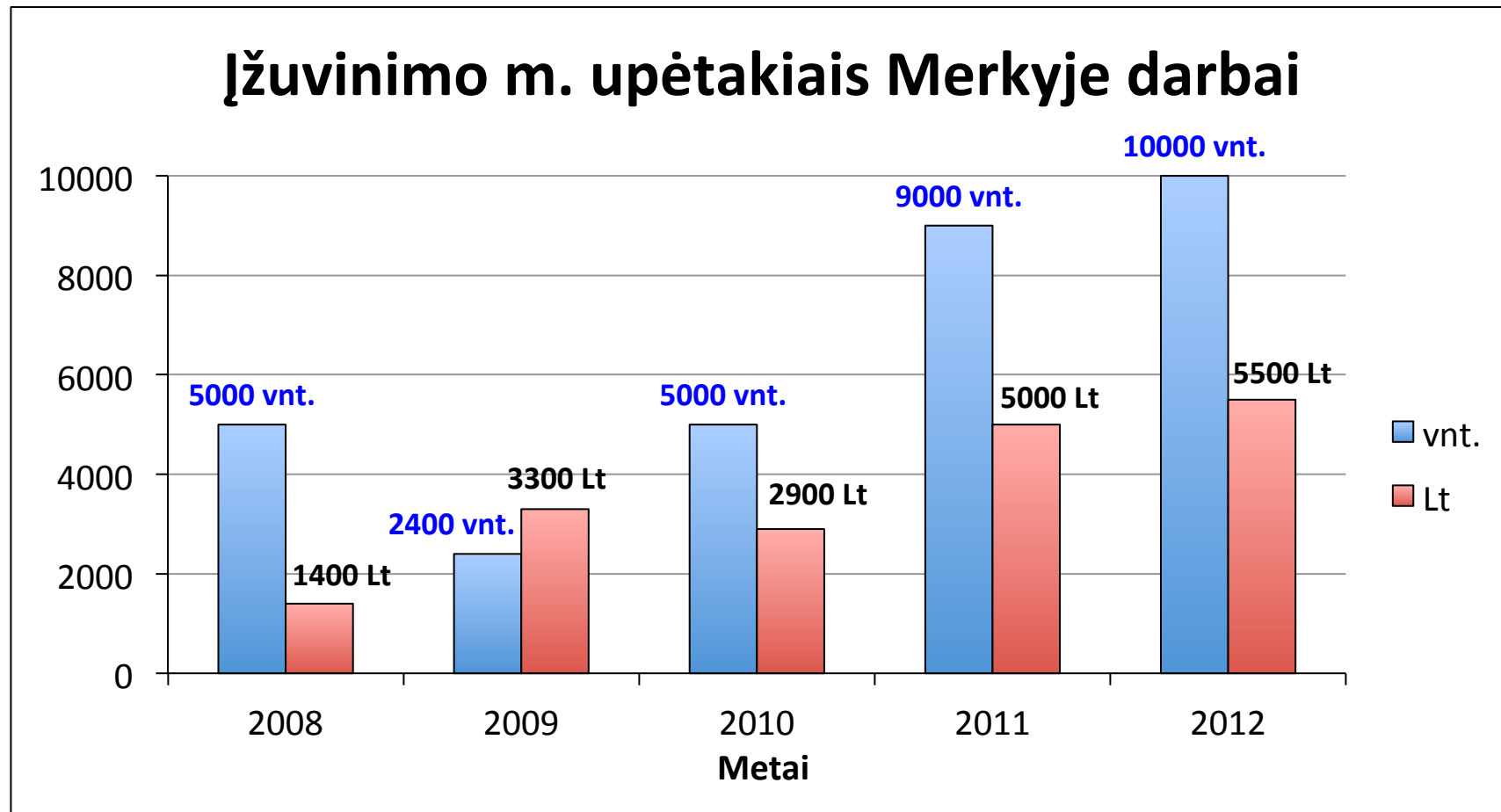
- Išsaugoti lašišinių žuvų ištekliai
- Įgyta upės valdymo patirtis

Merkio aukštupio panaudos sutartis 2007–2013 m.

Limituotos žvejybos nustatymas

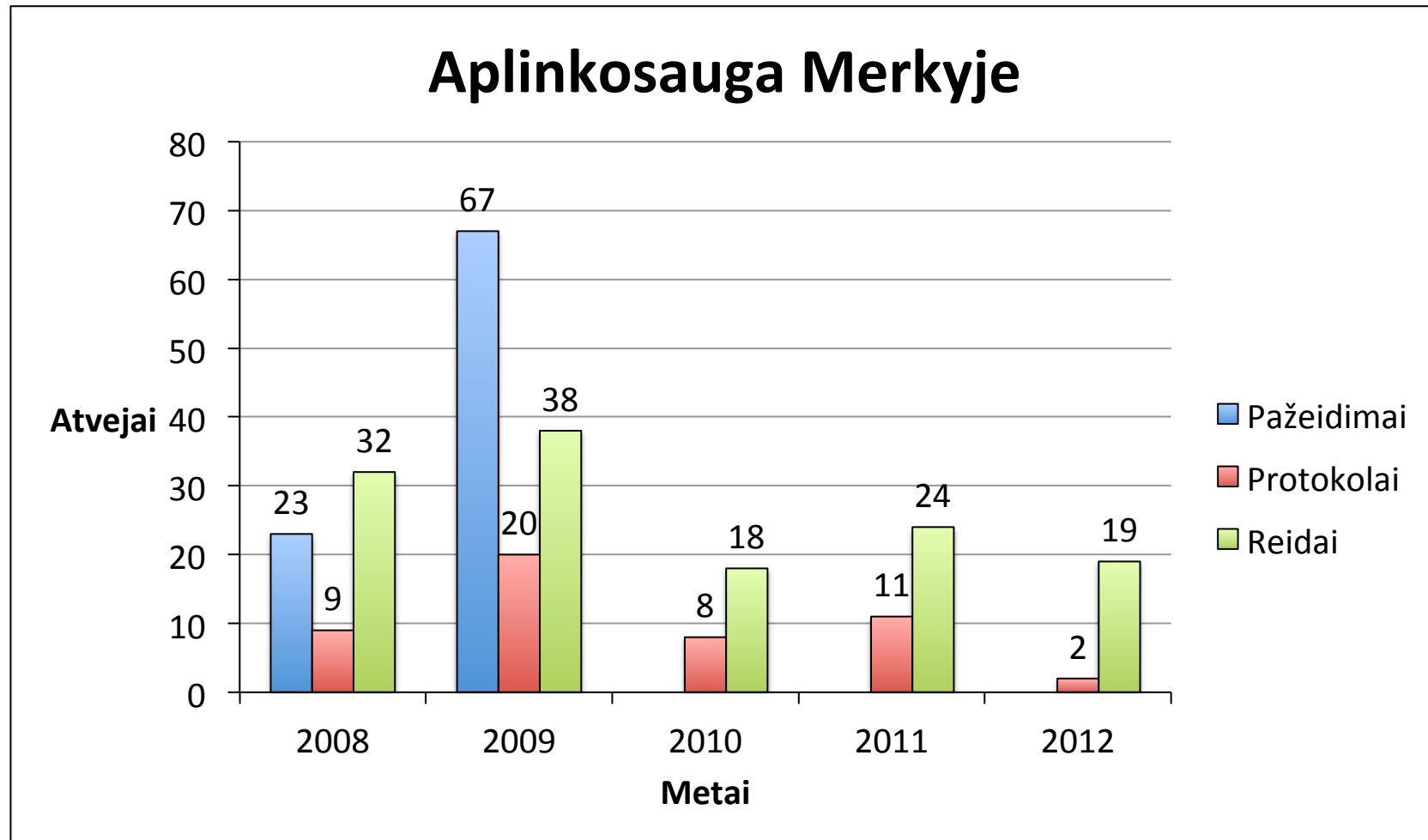
- Inicijavome pirmąją Lietuvoje margųjų upėtakių ir kiršlių limituotos žvejybos tvarką, pagrįstą mokslinėm rekomendacijom ir tarptautine šiuolaikine lašišinių žuvų gaudymo praktika
- Pirmieji Lietuvoje įdiegėme ir įgyvendinome vertingų žuvų sugavimų monitoringą
- Inicijavome papildomus žvejybos apribojimus reprodukcinė prasme svarbiame Merkio ichtiologinio draustinio ruože
- Inicijavome “sugavai-paleisk” leidimų atsiradimą

Muselininky veikla XXI a.

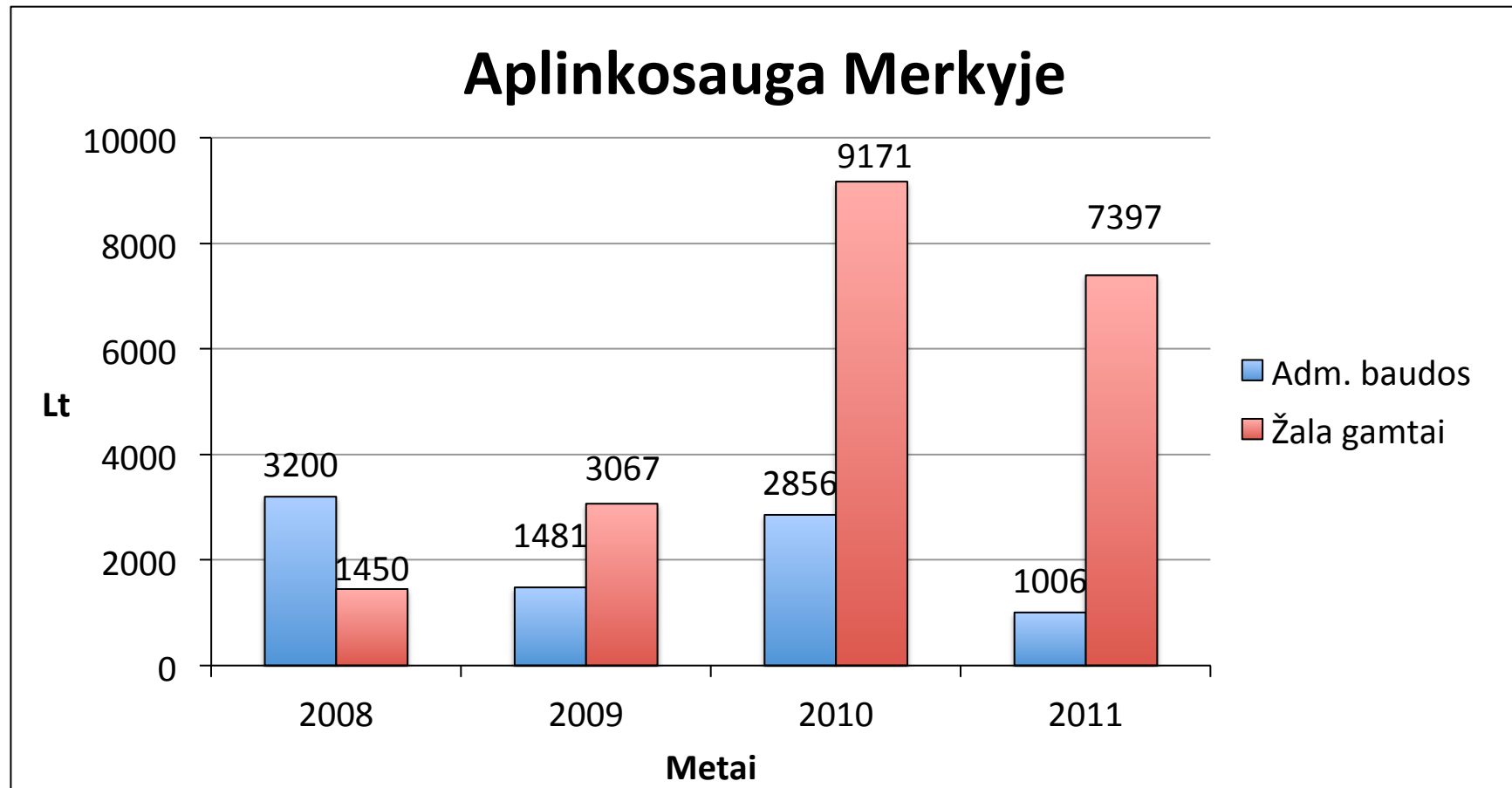
2008–2012 m. – 31 400 vnt., išleidome 19 000 Lt

1993–2002 m. – 100 000 vnt., (>50 000 Lt)

Viso: 131 reidas, 70 protokolų

50 protokolų (klubo neet.inspektoriai) + 20 protokolų (pagal klubo pranešimus)

Baudos – 8 543 Lt

Žala gamtai – 21 085 Lt (š. m. tai sudarytų >100 000 Lt)

Viso – 29 628 Lt į valstybės biudžetą

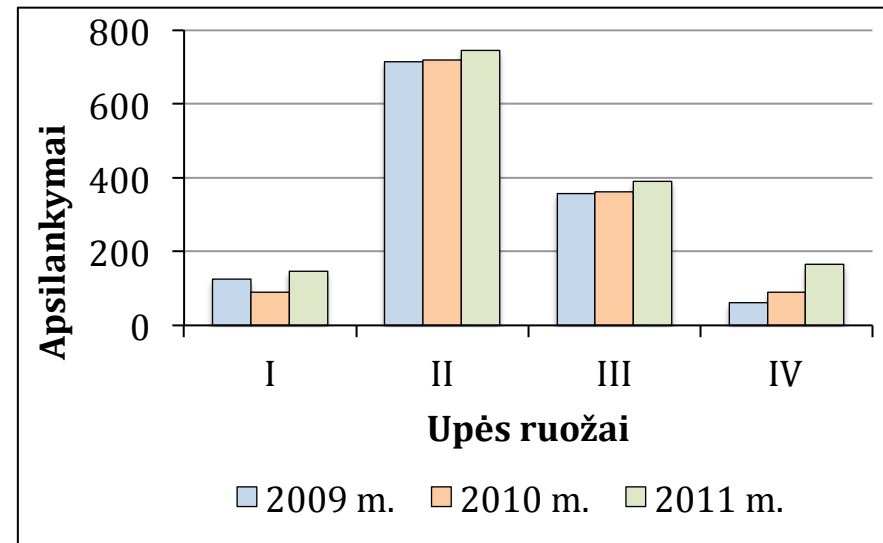
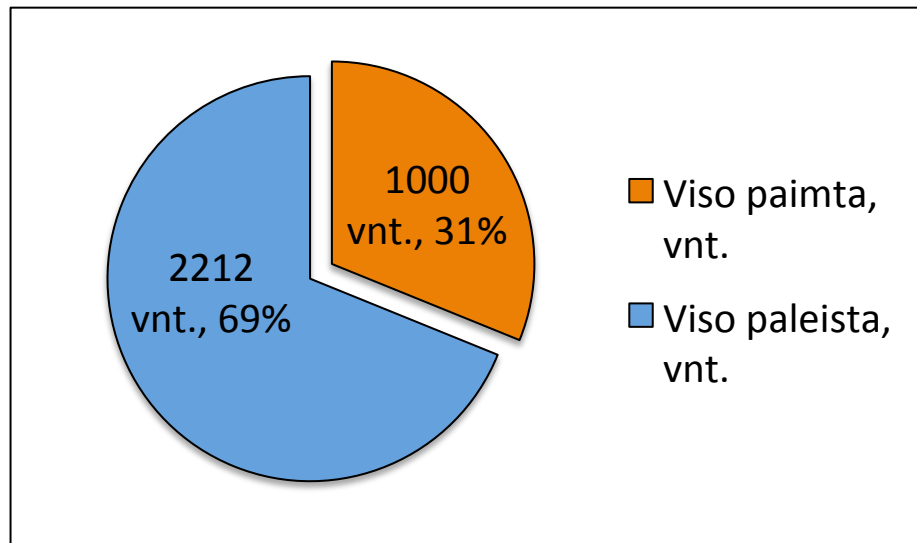
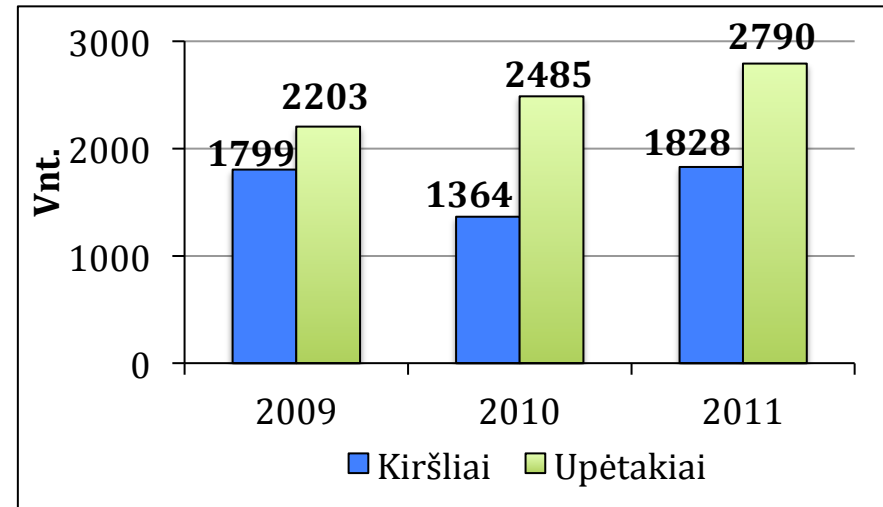
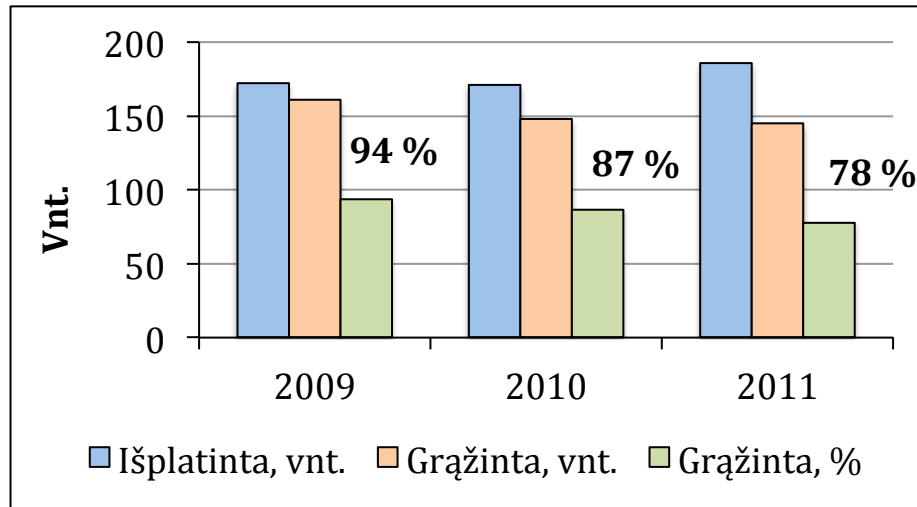
Aplinkosauga Merkyje

Visos foto iš klubo archyvo

Limituotos žūklės Merkyje statistika

Plačiau: www.merkys.lt/lt/mokslas/atlikti-tyrimai

Ypač didžiuojamės, kad įtraukėme vietinius gyventojus į limituotos žvejybos Merkyje projektą

- 1/4 Merkio žvejų – vietiniai gyventojai
- Švietimas mokyklose
- Įžuvinimai
- Museliavimo pamokos
- Akcija “Darom”
- Žvejybos turizmo paslaugos

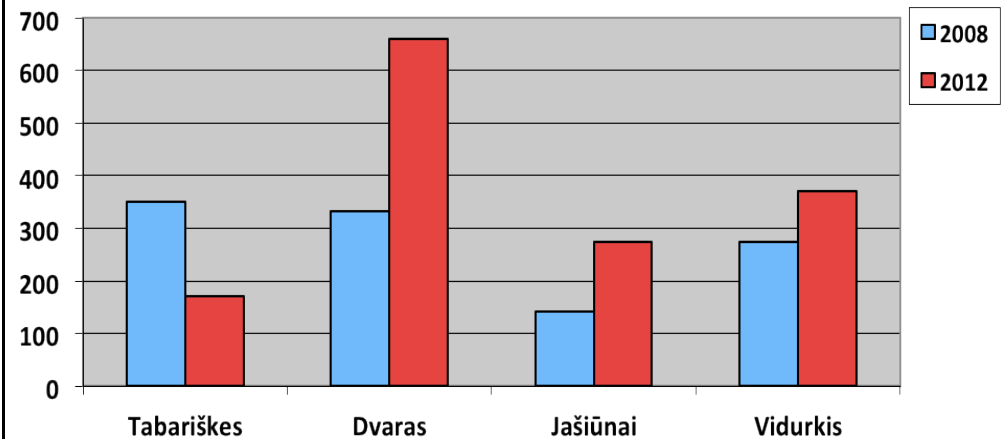

Limituotos žūklės Merkyje pasiekimai

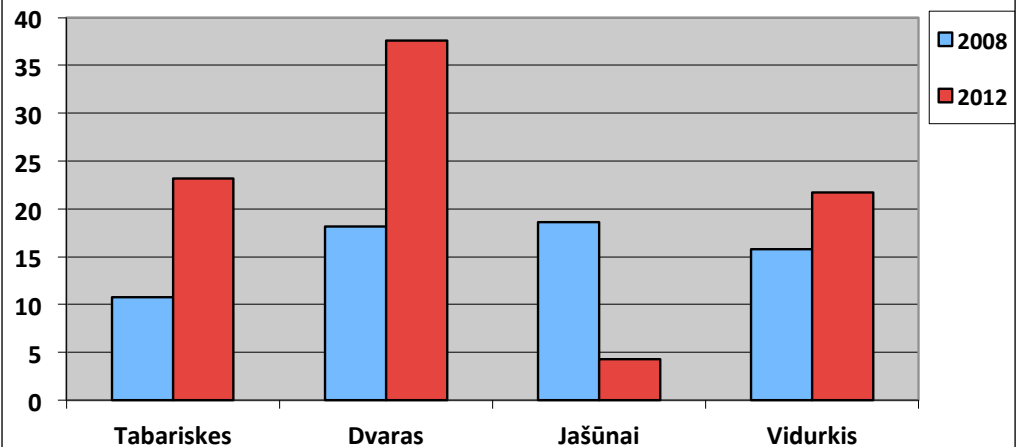
**Labai
didžiuojamės !**

- Upėtakių +34 %
- Kiršlių +5 %
- Bendrai žuvų +17 %
- Išleidome lėšų:
70 000 Lt

M.Upėtakis, tankis (ind./ha)

M.Upėtakis, biomasė (kg/ha)

Kita žūklės klubo “Merkys” veikla

- Inicijavome Mėgėjiškos žūklės įstatymą (2004 m.)
- ir Mėgėjiškos žūklės plėtros tarybą
Iki 2004 m. mėgėjų žvejybą reguliavo tik mėgėjų žvejybos taisyklės ir iš dalies Žuvininkystės įstatymas
- Renginiai muselininkams (iki 6 kasmet)
- Internetinė svetainė www.merkys.lt orientuota į ekologiją
- Akcija “Darom” (esame surinkę apie 50 kub. metrų šiukšlių)
- Rėmėm (VU EKOI) lašišų tyrimus Siesartyje (2010 m.)
- Darnaus meškeriojimo propagavimas
- Parengėme ir atlikome 840 meškeriotojų apklausą (2011 m.)
- Mūsų 37 nariai (2013 m.)

2013 m. Lietuvoje yra 4 klubai

- Klubas “Flyfishing.lt”
- Kauno muselininkų klubas (KMK)
- Klaipėdos muselinės meškerės klubas „Verpetas“
- Žūklės klubas “Merkys”

Viso muselininkų Lietuvoje: >1000 žmonių

Klubas “Flyfishing.lt”

- Modernus klubas, kuris suvienijo muselininkus el. erdvėje, e-forume – 900 dalyvių
- Turi tarptautiniame lygmenyje sertifikuotą kastingo instruktorių
- Dalyvauja lašišinių žuvų išteklių apsaugoje, turi neet. aplinkos apsaugos inspektorių
- Dalyvauja rengiant Nacionalinį žūklės museline meškere čempionatą ir kitus pramoginius renginius muselininkams

Kauno muselininkų klubas (KMK)

- Yra sukūręs pirmąjį lietuvišką filmą apie museliavimą – “Įžanga į muselinę žūklę”
- Turi tarptautiniame lygmenyje sertifikuotą kastingo instruktorių
- Dalyvauja rengiant Nacionalinį žūklės museline meškere čempionatą
- Klubo vadovas, Ernestas Keturka, daugkartinis Lietuvos šiuolaikinės muselinės žūklės čempionas, lašišų gaudymo museline meškere Lietuvoje pradininkas

Klaipėdos musulinės žūklės klubas “Verpetas”

- Dalyvauja lašišinių vandens telkinių aplinkosaugoje Žemaitijoje, turi neet. aplinkos apsaugos inspektorių
- Rengia atrankines varžybas šalies čempionatui bei kitus renginius musulninkams
- Dalyvauja rengiant Nacionalinį žūklės museline meškere čempionatą

Bendrieji muselininkų klubų pasiekimai:

- Nacionalinis žūklės museline meškere čempionatas – “sugavai-paleisk” principu, organizuoja 4 klubai kartu (nuo 2009 m.)
- Laimėjome kovą prieš HE plėtrą
- Kovojojame visi, ne tik muselininkai

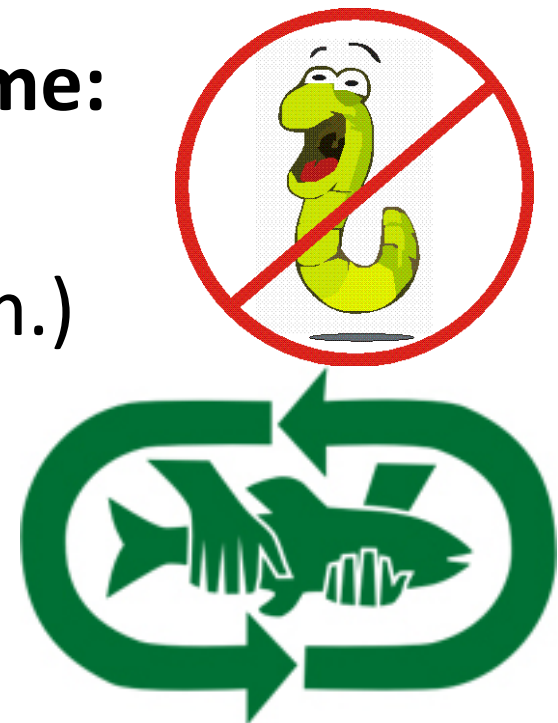

Dalyvavimas MŽPT veikloje nuo 2005 m.

- Klubas “Flyfishing.lt” (U. Leimontas)
- Žūklės klubas “Merkys” (P. Gudynas ir V. Adelšis)

Inicijavome ir pasiekėme:

- Draudimas žvejoti lašišinės žuvis gyvūlinės kilmės masalais (2005 m.)
- Principo “sugavai-paleisk” įteisinimas

Muselininkų problemos

- Saugomų žuvų mėškeriojimo tvarka, jų apskaita, sugavimų limitavimas ir kontrolė (tikrai reikia ir yra ką tobulinti)
- Iktiologinių draustinių apsauga ir statusas (nes juose draudžiamos tik statybos ir neribojamas mėškeriojimas)
- Visuomenės “nustūmimas” nuo išteklių valdymo (mėškeriojimo taisyklių kūrimas neatsižvelgiant į visuomenės ir mokslininkų nuomonę, vandens telkinių panauda)

Mes PRIEŠ !

Mes UŽ ...

Kad žuvies būtų daugiau

Tam reikia:

**1) Mėgėjų žvejybos strategijos
pagrįstos MOKSLU, o ne politikų ir valdininkų
įgeidžiais**

2) Aplinkosauginio švietimo

3) Realios praktinės aplinkosaugos

Tikslams pasiekti mėškeriotojams
REIKIA VIENYTIS

Apie autorius

- **Vladimir Adelšin** – žūklės klubo “Merkys” prezidentas nuo 2007 m., neetatinis aplinkos apsaugos inspektorius nuo 1996 m., Mėgėjiškos žūklės plėtros tarybos prie AM narys (2007–2013 m.)
- VU Gamtos mokslų fakulteto ir MRU Aplinkos apsaugos politikos absolventas (magistro laipsniai), šiuo metu užsiima moksliniais rekreacinės žuvininkystės ir mėgėjų žvejybos tyrinėjimais
- Žvejybos gidas, dirba tarptautinėje žvejybos turizmo kompanijoje “Varzina River Company”/”Sportfish”, UAB “Salmoturas” (moksliniai rekreacinės žuvininkystės tyrimai, žvejybos turizmas) direktorius
- **Kontaktai:** mob. tel. 370 614 23163,
vladimir@salmoturas.com

Apie autorius

- **Dr. Pranas Gudynas** – žūklės klubo “Merkys” viceprezidentas, daugiametis Švietimo plėtotės centro vadovas, MŽD Garbės žvejys, dešimčių museliavimo varžybų nugalėtojas ar prizininkas, pirmojo Mėgėjiškos žūklės įstatymo (2004 m.) kūrimo iniciatyvinės grupės narys, Mėgėjiškos žūklės plėtros tarybos prie AM narys (2004–2013 m.)
- **Kontaktai:** mob.tel. 370 687 43657,
pranas.gudynas@gmail.com

AČIŪ UŽ DĖMESĮ

